

Y wybodaeth ddiweddaraf am adael yr UE

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol | 19 Mehefin 2017
External Affairs and Additional Legislation Committee | 19 June 2017

Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil:

1. Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau sy'n berthnasol i Gymru o ran gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'n cynnwys adrannau ar waith y Cynulliad a Llywodraeth Cymru; yr UE; y DU; yr Alban ac Iwerddon. Mae'n ymdrin â'r cyfnod rhwng 31 Mai a 14 Mehefin, ond cyfeirir hefyd at ddigwyddiadau diweddarach pan fydd gwybodaeth ar gael ar adeg llunio'r drafft terfynol.

2. Datblygiadau yng Nghymru

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yw prif bwyllgor y Cynulliad ar gyfer cydgysylltu gweithgareddau'r pwyllgorau sy'n gysylltiedig â gadael yr Undeb Ewropeaidd.

Dyma sesiynau mwyaf diweddar ymchwiliad y Pwyllgor:

- 5 Mehefin: Cyfarfu'r Pwyllgor yn breifat i ystyried ei adroddiadau drafft ar bolisi rhanbarthol yng Nghymru a Bil y Diddymu Mawr.
- 12 Mehefin: Dechreuodd y Pwyllgor ei ymchwiliad i oblygiadau gadael yr UE o ran porthladdoedd Cymru. Clywodd dystiolaeth gan arbenigwyr academiaidd, awdurdodau'r porthladdoedd a grwpiau cysylltiedig, a grwpiau dosbarthu a chludo nwyddau. Bydd grŵp rapporteur o'r Pwyllgor yn ymweld â Dulyn i gwrdd â Gweinidogion Llywodraeth Iwerddon a rhanddeiliaid Gwyddelig ar 19 Mehefin.

16 Mehefin: Cyhoeddodd y Pwyllgor yr adroddiad ar ei ymchwiliad i Fil y Diddymu Mawr a'i oblygiadau i Gymru.

Mae gwybodaeth reolaidd am waith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol i'w gweld ar flog y Cynulliad: <https://blogcynulliad.com/tag/undeb-ewropeaidd/>.

Cyhoeddir blogiau'r Gwasanaeth Ymchwil ar [Pigion](#). Y blogiau diweddaraf am Brexit yw [Amcangyfrifo'r Ilinell amser ar gyfer deddfwriaeth Brexit, "Bil y Diddymu Mawr": Beth yw'r goblygiadau?](#), a [Gadael yr Undeb Ewropeaidd: Beth fyddai goblygiadau masnachu o dan delerau "Sefydliad Masnach y Byd" i economi Cymru?](#).

Arall

Mae'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig yn llunio adroddiad drafft ar ei ymchwiliad i [Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru](#), ac mae wedi cyhoeddi ei adroddiad ar [Ddyfodol Polisiâu Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig yng Nghymru](#).

Mae'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau yn cynnal ymchwiliad i [hawliau dynol yng Nghymru yn dilyn gadael yr Undeb Ewropeaidd](#).

Mae 'Goblygiadau gadael yr UE ar y gweithlu meddygol' yn rhan benodol o gylich gorchwyl ymchwiliad cyfredol y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon i [recriwtio meddygol](#).

7 Mehefin: Dadl yn y Cyfarfod Llawn: [Y Diwydiant Amaethyddol a Gadael yr Undeb Ewropeaidd](#).

7 Mehefin: Dadl yn y Cyfarfod Llawn: [Yr Economi a Gadael yr Undeb Ewropeaidd](#).

14 Mehefin: Dadl fer yn y Cyfarfod Llawn [Cymru yn y Byd - Meithrin Cysylltiadau Rhyngwladol Cymru](#).

21 Mehefin: Dadl yn y Cyfarfod Llawn ar system fewnfudo y DU yn y dyfodol.

Newyddion

4 Mehefin: [Undeb Amaethwyr Cymru yn rhybuddio: os yw amaethyddiaeth yn methu, bydd ein cymunedau gwledig yn methu hefyd](#).

6 Mehefin: [Statws gwarchoddedig i Berai a Seidr Traddodiadol o Gymru](#) (Llywodraeth Cymru)

7 Mehefin: [Mae'n amser uno yn dilyn yr etholiad cyffredinol](#) (Cymdeithas y Ffermwyr Tenant)

7 Mehefin: [Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr Cymru yn cyflwyno ei weledigaeth ar gyfer masnach ar ôl gadael yr UE](#).

8 Mehefin: [Mae mynediad i weithwyr mudol yn hanfodol i fwy na hanner y busnesau yng nghefn gwlad](#) (y Gymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad)

9 Mehefin: [Ymateb y Gymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad i ganlyniad etholiad cyffredinol 2017](#).

9 Mehefin: [Ymateb Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr Cymru i ganlyniad yr etholiad cyffredinol](#).

9 Mehefin: [Ni ddylid anghofio rhan allweddol masnach yn sgil canlyniad yr etholiad](#) (Undeb Amaethwyr Cymru)

11 Mehefin: [Gallai Airbus edrych y tu hwnt i'r DU os na chaiff ei ofynion o ran gadael y DU eu bodloni](#) (adroddiad Reuters o'r Sunday Times)

12 Mehefin: [Mae'n rhaid ymddwyn yn llai fel gwleidyddion ac yn fwy fel gwladweinyddion i sicrhau proses lwyddiannus wrth adael yr UE](#) (y Gymdeithas y Ffermwyr Tenant)

12 Mehefin: [Paratoi ar gyfer gadael y DU yn bwnc llosg i'r 4000 o ffermwyr mewn sioeau teithiol](#) (Llywodraeth Cymru)

13 Mehefin: Mae Prif Weinidog Cymru, Carwyn Jones, wedi ysgrifennu at y Prif Weinidog yn galw arni i roi economi'r DU uwchlaw ei budd gwleidyddol ei hun ac ailystyried ei chynlluniau ar gyfer 'Brexit caled' ([Llywodraeth Cymru](#))

15 Mehefin: Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y cyntaf mewn cyfres o bapurau, [Brexit a Datganoli](#), a oedd yn ddilyniant o [Diogelu Dyfodol Cymru](#).

3. Y wybodaeth ddiweddaraf o'r UE

Y Cyngor Ewropeaidd

[22–23 Mehefin: Y Cyngor Ewropeaidd](#). Bydd y Cyngor yn trafod mudo, diogelwch ac amddiffyn, swyddi, twf a chystadleurwydd, a'r broses o adael yr UE (heb y DU).

Y Comisiwn Ewropeaidd

31 Mai: [Y Comisiwn yn nodi ffyrdd posibl o ddatblygu undeb economaidd ac ariannol Ewrop ymhellach](#).

31 Mai: [Yr Is-lywydd Dombrovskis ar ddatblygu'r undeb economaidd ac ariannol ymhellach](#).

4 Mehefin: [Yr ymosodiadau yn Llundain](#): Datganiad gan Jean-Claude Juncker, Arlywydd y Comisiwn Ewropeaidd.

7 Mehefin: [Y Consensws Ewropeaidd newydd ar Ddatblygu](#) - yr UE a'r Aelod-wladwriaethau'n llofnodi strategaeth ar y cyd i ddileu tloidi.

7 Mehefin: [Ewrop sy'n amddiffyn](#): Y Comisiwn yn agor y drafodaeth ynghylch symud tuag at undeb o ran diogelwch ac amddiffyn.

12 Mehefin: Cyflwynwyd papur safbwynt i'r DU: [Egwyddorion hanfodol o ran y setliad ariannol](#).

12 Mehefin: Cyflwynwyd papur safbwynt i'r DU: [Egwyddorion hanfodol o ran hawliau dinasyddion](#).

13 Mehefin: [Y Comisiwn yn cynnig trefniadau mwy cadarn ar gyfer goruchwylio cyd-bartïon canolog](#): "the foreseen withdrawal of the United Kingdom from the EU will have a significant

impact on the regulation and supervision of clearing in Europe". [Brwsel a'r frwydr ynghylch clirio Ewros](#) (adroddiad Politico ar y cynnig)

14 Mehefin: [Araith gan yr Arlywydd Juncker yn Senedd Ewrop](#) ar baratoadau'r Cyngor Ewropeaidd ar 22 a 23 Mehefin 2017.

Senedd Ewrop

31 Mai: [Munud o dawelwch er cof am y dioddefwyr ym Manceinion, yr Aifft, Baghdad a Kabul.](#)

31 Mai: [Aelodau o Senedd Ewrop yn ymateb i'r cynigion 'pecyn symudedd'.](#)

1 Mehefin: [Llywydd Senedd Ewrop, Antonio Tajani: "the Paris agreement is alive and we will take it forward"](#).

12 Mehefin: [Munud o dawelwch er cof am y dioddefwyr yn Llundain a Tehran.](#)

13 Mehefin: [Dyfodol y polisi cydlyniant ar ôl 2020.](#)

14 Mehefin: [Aelodau o Senedd Ewrop yn trafod eu cyfraniad at y cyfarfod o Gyngor Ewrop sydd ar ddod.](#)

Newyddion Ewropeaidd

9 Mehefin: Atebodd Llywydd y Comisiwn, Jean-Claude Juncker, gwestiynau am etholiad y DU a gadael yr UE mewn cyfweiliad: ["Europeans 'Must Learn World Affairs"](#) – Spiegel Online (yn Saesneg)

9 Mehefin: [Llywydd Cyngor Ewrop, Donald Tusk, yn rhybuddio efallai na fydd 'dim bargaen' os bydd y trafodaethau ynghylch gadael yr UE yn cael eu gohirio](#) (Financial Times)

13 Mehefin: [Michel Barnier yn rhybuddio'r DU ei bod yn wynebu gadael yr UE heb fargaen: "I can't negotiate with myself"](#) (Sky)

14 Mehefin: [Yr UE yn dweud wrth y DU bod y drws yn dal ar agor](#) (EU Observer)

4. Datblygiadau yn y DU

Llywodraeth y DU

1 Mehefin: [Galwad ffôn y Prif Weinidog ac Arlywydd UDA.](#)

4 Mehefin: [Datganiad y Prif Weinidog yn dilyn yr ymosodiad gan derfysgwyr yn Llundain.](#)

9 Mehefin: [Datganiad y Prif Weinidog: Etholiad cyffredinol 2017.](#)

9 Mehefin: Siaradodd y Prif Weinidog Theresa May ag [Arlywydd Ffrainc, Emmanuel Macron ac Arlywydd yr UDA, Donald Trump.](#)

10 Mehefin: Galwadau'r Prif Weinidog â [Phrif Weinidog Awstralia a Phrif Weinidog Seland Newydd.](#)

10 Mehefin: Siaradodd y Prif Weinidog Theresa May ag [Arlywydd yr Almaen, Angela Merkel](#), yn dilyn canlyniadau'r etholiad cyffredinol.

11 Mehefin: Siaradodd y Prif Weinidog, Theresa May, â'r [Taoiseach, Enda Kenny](#).

11 Mehefin: [Y rhestr lawn o aelodau'r Cabinet yn dilyn etholiad cyffredinol 2017](#).

13 Mehefin: [Cynhadledd y Prif Weinidog i'r wasg gydag Arlywydd Ffrainc, Emmanuel Macron](#).

14 Mehefin: [Penodwyd rhai gweinidogion newydd](#) gan y Prif Weinidog, Theresa May, yn dilyn etholiad cyffredinol 2017. Y cyn-Aelod Cynulliad, yr Arglwydd Bourne o Aberystwyth, yn ymuno â'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol yn Swyddfa Gogledd Iwerddon. Mae'r cyn-Aelod Cynulliad, y Gwir Anrhydeddus David Jones AS, wedi gadael y Llywodraeth.

14 Mehefin: [Efallai na fydd pwyllgorau San Steffan yn cael eu sefydlu tan fis Hydref](#) (Adroddiad y BBC)

Tŷ'r Cyffredin

13 Mehefin: [Ailethol John Bercow AS yn Llefarydd Tŷ'r Cyffredin](#).

14 Mehefin: Aeth Tŷ'r Cyffredin i Dŷ'r Arglwyddi i gael [cymeradwyaeth Brenhinol ar gyfer y Llefarydd a ddewiswyd](#).

14-15 Mehefin: Aelodau Tŷ'r Cyffredin yn tyngu llw.

19 Mehefin: Agoriad Swyddogol y Senedd.

Tŷ'r Arglwyddi

13-14 Mehefin: Aelodau Tŷ'r Arglwyddi yn tyngu llw.

Newyddion

7 Mehefin: [Y manylion o fanifestos Corbyn a May sydd heb eu costio](#) (politics.co.uk)

8 Mehefin: [Gadael yr UE, yr amgylchedd a datganoli](#) (Blog Brexit a Chymru)

9 Mehefin: [Pleidlais yr ifanc yn etholiad cyffredinol 2017: gwybodaeth neu ryngweithio](#) (Blog Brexit a Chymru)

12 Mehefin: [Gostyngiad o 96 y cant yn nifer y ceisiadau gan nyrsys o'r UE i weithio yn y DU ers y bleidlais i adael yr UE](#) (Sky)

12 Mehefin: [Y senedd grog yn ergyd i hyder busnesau](#), ond nid oes fawr ddim galw am etholiad arall (arolwg Sefydliad y Cyfarwyddwyr)

12 Mehefin: Arolwg newydd yn dangos bod [busnesau yn gwbl amharod ar gyfer oes newydd gyda llai o fewnfudo](#) (Resolution Foundation)

12 Mehefin: [Mae angen meddylfryd newydd ar gyfer y trafodaethau ynghylch gadael yr UE](#) (Cydffederasiwn Diwydiant Prydain)

13 Mehefin: [Diwydiant yn galw am ailfeddwl y strategaeth o ran gadael yr UE](#) a chynnwys mynediad i'r farchnad sengl a'r undeb tollau fel rhan o'r trafodaethau (EEF)

5. Yr Alban

4 Mehefin: [Datganiad ar yr ymosodiad gan derfysgwyr yn Llundain.](#)

12 Mehefin: [Gadael yr UE yn bygwth hawliau pobl anabl.](#)

6. Gogledd Iwerddon

Mae'r Cynulliad wedi cyhoeddi [EU Matters: BREXIT Negotiation Focus](#), sy'n cynnwys crynodeb o safbwyntiau Llywodraeth y DU, y Cyngor Ewropeaidd a Senedd Ewrop yn y trafodaethau perthnasol.

7. Y cysylltiadau rhwng y DU ac Iwerddon

4 Mehefin: [Y Taoiseach ar yr ymosodiadau gan derfysgwyr yn Llundain.](#)

11 Mehefin: [Y Taoiseach yn trafod canlyniad etholiad cyffredinol y DU gyda Theresa May.](#)

13 Mehefin: [Ymddiswyddiad y Taoiseach.](#)

8. Adroddiadau eraill a gyhoeddwyd

[Cambridge Brexit Report](#) (Wilberforce Society)

[Brexit: Preserving the Rights of EU Citizens in the UK](#) (Migration watch UK)

[Making Brexit Work for British Business](#) (Harvard Kennedy School)

[The \(not so\) Great Repeal Bill, part 1: only uncertainty is certain](#) (LSE)

[The \(not so\) Great Repeal Bill, part 2: How Henry VIII clauses undermine Parliament](#) (LSE)

[British voters prefer EU to non-EU migrants](#) (LSE)